

22 juni 2017

Mondelinge vraag van Valerie Van Peel, volksvertegenwoordiger, aan Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, betreffende agressie tegen artsen.

Veel artsen zijn het slachtoffer van verbaal, psychisch en ook fysiek geweld. Uit een bevraging van meer dan 3.700 Belgische artsen blijkt dat zo'n 84 procent hiermee te maken krijgt. Patiënten zetten druk op de arts om een voorschrift of een ziektebriefje te krijgen en proberen de arts een schuldgevoel aan te praten. Artsen krijgen ook te maken met verwijten, beledigingen en bedreigingen. Ook een eerdere bevraging van de Artsenkrant wees er opdat zo'n 28 procent van de artsen de afgelopen tien jaar slachtoffer is geworden van fysiek geweld. Het zorgt er allemaal voor dat artsen zich niet meer veilig voelen en aangeven dat hun manier van werken erdoor beïnvloed wordt.

In 2016 werd door de Nationale Raad van de Orde van Artsen daarom ook een nationaal meldpunt voor agressie tegen artsen opgericht. Collega minister Jan Jambon gaf eerder ook al aan de lokale politiezones meer bewust te maken van de problematiek en ervoor te zorgen dat er een nauwere samenwerking tussen politie, gerecht en huisartsenkringen tot stand komt.

Onze artsen en andere zorg- en hulpverleners vervullen binnen onze samenleving een zeer belangrijke rol en hun veiligheid dient dan ook zo goed mogelijk gegarandeerd te worden. Daarnaast moet ook duidelijk zijn dat patiënten die op dergelijke wijze handelen, op deze manier ook nog eens misbruik maken van de sociale zekerheid en zo het systeem onder druk zetten.

Mevrouw de minister,

U kent de problematiek ook al langer en bent ongetwijfeld eveneens op de hoogte van de resultaten van deze recente bevraging. Welke mogelijkheden ziet u om artsen beter te wapenen tegen dergelijke vormen van agressie en om de patiënten hierrond te sensibiliseren? Ik vermoed dat u hierover regelmatig met de sector en andere actoren overleg pleegt? Zijn er momenteel nog zaken die reeds in de pijplijn zitten om hierin verbetering te brengen? Hoe staat u tegenover verschillende voorstellen vanuit de sector zelf? Wat acht u mogelijk en op welke termijn?

Bij voorbaat dank voor uw antwoord.

Valerie Van Peel

Volksvertegenwoordiger

Antwoord van de minister (commissie 5 juli 2017):

De resultaten van het onderzoek kaderen in een masterproef huisartsgeneeskunde aan de VUB. Ze werden intussen bekend gemaakt. De enquête had als doel actuele cijfers te bekomen omtrent het geweld tegen artsen in België.

Wij hebben nu inderdaad een idee van de omvang van het probleem, alsook van de verschillende vormen van geweld tegen artsen en van het profiel van de geweldenaars. Soortgelijke initiatieven zijn natuurlijk goed om zo de problematiek nog beter in kaart te brengen. U weet dat het aantal aangiftes bij de politie maar het topje van de ijsberg was: weinig artsen gaan zo ver.

Aan de administratie werd gevraagd om deze resultaten te bespreken in de werkgroep bij de FOD Binnenlandse Zaken met betrekking tot de veiligheid van de zorgverstrekkers, waaraan mijn mensen deelnemen. Deze werkgroep heeft tot doel te ijveren voor de veiligheid van de artsen en andere gezondheidswerkers. Het gaat immers niet alleen over artsen, maar ook over thuisverpleging; in feite gaat het over iedereen die aan huis komt of dergelijk beroep uitoefent buiten de ziekenhuizen. Dat zijn bijvoorbeeld ook de vroedkundigen. Ook de gegevens die worden verzameld via het gecreëerde meldpunt van de Orde van Artsen, die ook deelneemt aan de werkgroep, kunnen worden aangewend bij de verdere bespreking van te nemen maatregelen.

Er werd reeds gewerkt aan een brochure met informatie over opleidingen en technieken inzake conflictbeheersing voor huisartsen. Natuurlijk moet er ook ten aanzien van de patiënten een informatieve campagne worden gevoerd. Uiteindelijk komt de agressie meestal van een patiënt of iemand die bij de patiënt woont.

Wij zullen verder overleg plegen met ministers Jambon en Geens, die ook betrokken zijn bij dit dossier, om op regeringsniveau multidisciplinaire akkoorden te sluiten. Wij werken eraan voort.

Ik wil u ook herinneren aan de app 112 BE om de politie te verwittigen als u iets verdachts hebt gezien en die ook door hulpverleners kan worden gebruikt. In de app kunt u nuttige informatie vermelden, zoals het feit dat men een risicoberoep heeft. Als zo iemand belt, kan het zijn dat hij zich in een noodsituatie bevindt. Zulke dingen kunnen worden vermeld en met twee drukken op de knop komt u dan bij de politie terecht.

De app is gratis ter beschikking gesteld door de FOD Volksgezondheid en de FOD Binnenlandse Zaken. Men moet ze gewoon downloaden. De app werkt enkel op Belgisch grondgebied. Men kan kiezen voor politie, brandweer of ambulance, maar men kan ook vooraf zijn gegevens invullen, zodanig dat men bij het 112-centrum, zodra men belt, direct weet of men een risicoberoep uitoefent.

Voor de huisartsen-wachtposten waar men een beroep doet op een chauffeur wegens veiligheidsredenen is dat inderdaad een kost. Wij weten dat er ook huisartsen-wachtposten zijn zonder speciaal vervoer. Ja, dat element wordt meegenomen. Dat zit er sowieso in.